

GOUD asfalt

Van omgevingsvisie naar omgevingsplan

EINDVERSLAG STIMULERINGSFONDS CREATIEVE INDUSTRIE • GOUDASFALT NEXT LEVEL • FEBRUARI 2020

Een reis van GOUDasfalt, gemeente Gouda
en belanghebbende partijen

GOUDasfalt komt naar je toe deze winter!

Inhoudsopgave

Inleiding	4	Quotes	24
Tijdslijn	6	Tot slot	26
Enquête	13	Colofon	27
Interviews	16		

Inleiding

In het eindverslag van Stadslab ‘Bestemmen met Burgers’ uit 2017 is een van de laatste zinnen: *De voldoening om een buurman aan de andere kant van de heg te horen zeggen: ‘Ik ben op dat magische terrein van GOUDasfalt geweest’*. Mooi om te lezen en mooi om te ervaren dat zo’n zin weer energie geeft om volgende stappen te zetten.

Sinds 2017 is er niet stil gezeten. GOUDasfalt heeft tot februari 2022 een ontheffing op het nu geldende bestemmingsplan, dat nog is gemaakt voor de voormalige Koudasfaltlocatie. Met deze ontheffing is ruimte gecreëerd voor de start van de realisatie van de GOUDasfalt-plannen zoals verwoord in het bidbook 2.0. Via tijdelijke bestemmingen, moest de afgelopen jaren worden gewerkt naar een nieuw omgevingsplan. GOUDasfalt keek actief vooruit en zocht naar mogelijkheden om invloed te kunnen hebben op het verder vormgeven van haar toekomst op het terrein.

Om proactief aan de slag te gaan, werd in 2018 besloten om een nieuw Stadslab te organiseren. Die kreeg de naam ‘Next level’ en had tot doel om te komen tot concrete kaders en uitgangspunten voor het nieuw op te stellen omgevingsplan (of, zolang de Omgevingswet nog niet is ingevoerd, ‘bestemmingsplan met verbrede reikwijdte’) voor het terrein van GOUDasfalt. Hiermee werd een intensief en gevarieerd participatietraject ingegaan om in samenspraak met de gemeente Gouda, ontwerp bureau od205, vrijwilligers,

burgers en stakeholders toe te werken naar gedragen kaders en uitgangspunten voor het omgevingsplan van GOUDasfalt. De hierbij gebruikte werkwijze werd gekenmerkt door een tweeledige aanpak: ten eerste aanscherping van de huidige ruimtelijke visie en ten tweede vastlegging van een theoretisch kader voor het omgevingsplan.

Terugkijkend op de gestelde doelen zoals verwoord in het ingediende projectplan ‘GOUDasfalt Next level’ en naar de stappen die uiteindelijk zijn gezet, wordt duidelijk dat er eigenlijk veel meer is gebeurd dan was voorzien in het projectplan, mede dankzij de positieve betrokkenheid van de gemeente Gouda. De gemeente bestempelde het GOUDasfalt-terrein als pilotlocatie waarvoor, vooruitlopend op de Omgevingswet, een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte mag worden vastgesteld.

Het is een mooie reis geworden waarin GOUDasfalt, gemeente Gouda, vrijwilligers, ondernemers, raadsleden, overheidspartners, omwonenden en de veiligheidsregio actief betrokken raakten en od205 zorgde voor een professionele begeleiding en ondersteuning van het participatieproces. Het was bijzonder om te ervaren dat er een goede interactie ontstond tussen alle stakeholders, dat de plannen flexibel waren en zich organisch ontwikkelden. Dat de visie zowel houvast als groei ruimte bood voor de toekomst. Dat getrapte participatie als vanzelf ontstond. Het was een feest om mee te maken!

GOUDasfalt is blij met het bereikte resultaat: uitgangspunten en kaders die zijn verwoord in het Ambitiedocument GOUDasfalt. Dit document vormt de basis waarmee de gemeente Gouda, samen met GOUDasfalt, verder kan werken aan een concreet omgevingsplan. Met dit plan kan GOUDasfalt de toekomst tegemoet en verder bouwen aan de ontwikkeling van GOUDasfalt tot een levendige stadsoever en ontmoetingsplek voor alle Gouwenars.

Dit eindverslag bevat een overzicht van de stappen en initiatieven die zijn genomen voor GOUDasfalt Next level.

Tijdlijn

Een overzicht van alle stappen die gedurende bijna twee jaar zijn gezet om te komen tot een door de gemeente Gouda opgesteld en goedgekeurd Ambitiedocument GOUDasfalt.

✓ **3 APRIL 2018**

Aftrap Next level met 60 deelnemers. Ook de eerste werkdag van Caroline Jansen, senior-adviseur ruimtelijke ontwikkeling bij de gemeente Gouda, die met veel enthousiasme samen met GOUDasfalt aan de slag gaat.

✓ **4 JUNI 2018**

od205 en GOUDasfalt werken aan flexibele bestemmingsmodellen voor het GOUDasfalt-terrein, beleefroute 'De Rode Hond' ontstaat.

'De Rode Hond'

Soms is oriëntatie op het 3 hectare grote terrein moeilijk. Uit een inventarisatie van de mooie plekken en uitzichten wordt het model 'De Rode Hond' geboren. Een route die het hele terrein met elkaar verbindt. Meanderend over het terrein van binnen naar buiten. Een route die altijd een relatie aangaat met de kenmerkende elementen op het terrein (de kraan, de schotten, de ondernemers en activiteiten) en met haar omgeving (de IJssel, de dijk, de Krimpenerwaard en de stad).

Een route met verschillende gedaantes, waarbij men een complete indruk van het terrein krijgt. De vlakken tussen de routes zijn de velden, waarover bij vervolgsessies is gediscussieerd over mogelijke invullingen.

✓ **28 JUNI 2018**

GOUDasfalt te gast bij een debatavond over circulaire gebiedsontwikkeling in MH4 Merwehaven in Rotterdam.

✓ **10 SEPTEMBER 2018**

GOUDasfalt als pilot bij Praktijkfestival Omgevingswet in Den Haag.

✓ **17 SEPTEMBER 2018**

1e Bruislab GOUDasfalt - 26 Goudse raadsleden worden geïnformeerd over de Omgevingswet en de wensen van GOUDasfalt voor het terrein.

✓ **11 OKTOBER 2018**

Projectdirecteur Generaal Omgevingswet bezoekt Gouda. GOUDasfalt geeft introductie over Next level.

✓ **15 OKTOBER 2018**

2e Bruislab GOUDasfalt - breed overleg met alle betrokkenen om informatie te delen en na te denken over het vervolg.

✓ **29 OKTOBER 2018**

Presentatie en workshops omgevingsplan GOUDasfalt op Dag van de Stad in Amersfoort.

✓ **30 OKTOBER 2018**

Eerste sessie met gemeenteambtenaren. Kernkwaliteiten en ambities van de stad en GOUDasfalt worden met elkaar gedeeld.

✓ **22 EN 29 NOVEMBER 2018**

Twee discussieavonden met vrijwilligers om plannen te maken voor de vergroening van GOUDasfalt.

Discussieavonden groen

Twee discussieavonden met vrijwilligers om plannen te maken voor de vergroening van GOUDasfalt. Ze leveren veel mooie ideeën en nieuwe activiteiten op. Een plan om het voorterrein te vergroenen en aantrekkelijker te maken, is inmiddels gerealiseerd. Met uit netwerkcontacten gekregen planten en IBC-containers met verlichting op zonne-energie.

Begin 2020 is gestart met het opknappen van het zogenaamde 'vloedbosje', een stukje ruige natuur in een uithoek van het GOUDasfalt-terrein. Een grote groep vrijwilligers is voortvarend aan de slag gegaan met snoeien, kappen, rillen voor egels, huisjes voor gierzwaluwen en een verbeterde leefomgeving voor ijsvogels.

✓ **7 DECEMBER 2018**

Presentatie omgevingsplan GOUDasfalt Bestuurdersdiscours provincie Zuid-Holland.

✓ **13 DECEMBER 2018**

Sessie bij Omgevingsstafette Binnenlands Bestuur in Haarlem.

✓ **11 JANUARI 2019**

Gemeentes Montfoort en IJsselstein op bezoek om te leren van de aanpak van burgerinitiatieven en de Omgevingswet.

✓ **15 JANUARI 2019**

Tweede sessie met gemeenteambtenaren met als doel de grenzen van de ambities voor GOUDasfalt verkennen.

✓ **MAART 2019**

Ambtenaren Omgevingswet Gouda en GOUDasfalt stellen samen een route vast naar een omgevingsplan voor GOUDasfalt.

✓ **APRIL 2019**

Gemeente Gouda, GOUDasfalt en od205 werken samen het programma 'Omgevingsplan GOUDasfalt' verder uit.

✓ **28 MEI 2019**

Krachtenveldanalyse, volle zaal met voor- en tegenstanders, overheden, gemeente Gouda, raadsleden en belangenorganisaties.

De krachtenveldanalyse

Met een nieuwe methode, de krachtenveldanalyse, onderzoeken diverse stakeholders wat de sterke en zwakke kanten van GOUDasfalt zijn. Een belangrijke stap in het participatieproces naar een omgevingsplan. Vernieuwend in de analyse is de zogenaamde 'systeemopstelling', die inzichtelijk maakt waar de knelpunten zitten. Voor veel deelnemers is dit een nieuwe manier van werken. Er is een grote mate van bereidheid om dit 'avontuur' met elkaar aan te gaan.

✓ **JUNI-JULI 2019**

GOUDasfalt en od205 werken kaartmateriaal verder uit.

'De Schotse Ruit'

Sinds de start van GOUDasfalt Next level levert iedere ronde steeds abstracter beeldmateriaal op. Diverse invullingen worden besproken, waaronder wonen en werken, ambachtelijke bedrijven, evenementen, cultuuractiviteiten, toeristische overnachtingen, tiny housing, onderwijs en techniek, horeca en natuurontwikkeling.

In de zoektocht naar een juiste vorm om dit alles in een plan weer te geven, ontstond als vanzelf 'De Schotse Ruit'. Een vorm die flexibiliteit biedt voor invulling door toekomstige ondernemers en organisaties en waarbinnen bij iedere concrete aanvraag afwegingen gemaakt kunnen worden over hoe, hoeveel, hoe hoog, waar en wie, om te komen tot een aanvulling op wat al aanwezig is. Een aantal belangrijke voorwaarden wordt hierbij niet uit het oog verloren. Zo krijgen de oevers van het terrein een zo groen mogelijke invulling, worden zichtlijnen gerespecteerd en staat duurzame bedrijfsvoering hoog op de agenda. Ook de footprint, de verhouding tussen bebouwd en onbebouwd, wordt bewaakt. Evenals de maximale hoogte van bebouwing. Op deze manier ontstaan bandbreedtes op het terrein, die dienen als leidraad voor verdere ontwikkeling. Ook de wens dat GOUDasfalt nog meer een 'stepping stone' wordt tussen de binnenstad van Gouda en de Krimpenerwaard wordt gerealiseerd, met zoveel mogelijk langzame verkeersbewegingen, via de weg en het water (met pontje GEIN).

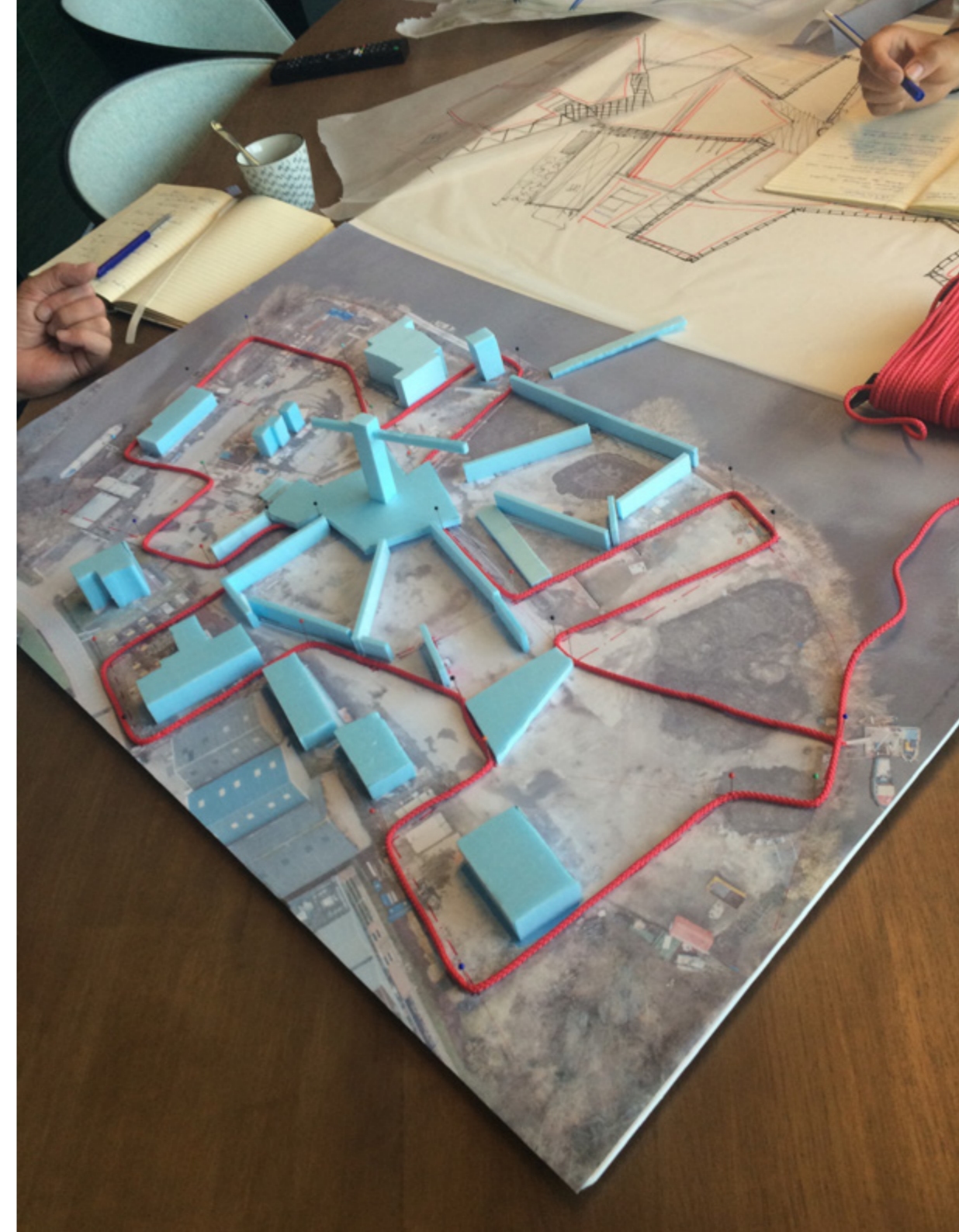

✓ 17 SEPTEMBER 2019

Omgevingstafel, bijeenkomst met alle partijen die formeel moeten reageren op toekomstig omgevingsplan. Er wordt gewerkt met stoplichtmethode. Inventarisatie van suggesties en bezwaren.

Omgevingstafel

Bijeenkomst in de vorm van een Omgevingstafel met beleidsmakers, overheidspartners en veiligheidsregio. Er wordt gewerkt met de 'stoplichtmethode'. Er komt veel groen licht (geen bezwaren) naar voren, maar ook wat oranje licht (positieve grondhouding, wel wat aandachtspunten). Rode punten (veel bezwaren) komen niet ter sprake. Een leerzame bijeenkomst die ertoe leidt dat verder kan worden gewerkt aan de aandachtspunten.

✓ 8 OKTOBER 2019

Presentatie GOUDasfalt op NEN Symposium over participatie en (burger)initiatieven.

✓ 9 OKTOBER 2019

Raadsbrede bijeenkomst Omgevingswet, pilot GOUDasfalt. Besproken onderwerpen zijn onder andere getrapte participatie, flexibiliteit en inspelen op initiatieven.

✓ OKTOBER 2019

Antea Group stelt het 'Ambitiedocument GOUDasfalt' op met input van alle betrokken partijen. Document wordt voorgelegd aan College van B&W en gemeenteraad.

✓ 30 OKTOBER 2019

Bijpraten met ondernemers en omwonenden over voortgang.

✓ 12 DECEMBER 2019

College van B&W gaat akkoord met het Ambitiedocument GOUDasfalt.

✓ DECEMBER 2019

GOUDasfalt start met de voorbereidingen voor een ludieke eindsprint van Next level.

✓ **15 JANUARI 2020**
Raadsbreed voorbereidend overleg over het Ambitiedocument GOUDasfalt. Raad is voor het merendeel positief.

✓ **21 JANUARI 2020**
GOUDasfalt start een campagne om bekendheid te geven aan een enquête waarin de inwoners van Gouda en omstreken de gelegenheid krijgen hun mening te geven over de toekomst van GOUDasfalt. De input wordt, samen met het Ambitiedocument GOUDasfalt, meegenomen bij het maken van het omgevingsplan.

✓ **29 JANUARI 2020**
Besluitvormende raadsvergadering. Ambitiedocument GOUDasfalt wordt aangenomen met 23 stemmen voor en 10 stemmen tegen.

✓ **2 FEBRUARI 2020**
De online enquête is afgerond. 1200 inwoners van Gouda en omstreken hebben de enquête ingevuld.

Enquête voor alle Gouvenaars

Doel is om zoveel mogelijk burgers te betrekken bij de ontwikkeling van het omgevingsplan. Hiervoor hebben vrijwilligers een enquête gemaakt, digitaal en toegankelijk voor iedereen die hem wil invullen. Om de enquête ‘aan de man te brengen’ wordt een ludieke actie bedacht. Met behulp van een geleende Piaggio, voorzien van een kopie van de Lange Arm (de kraan die op het GOUDasfalt-terrein staat), flyer en vrijwilligers op verschillende plekken in de stad om met inwoners van Gouda en omstreken te praten en ze te motiveren de enquête in te vullen. Via lokale media wordt de publiciteit gezocht en sandwichborden in de stad maken Gouvenaars attent op de enquête. De actie levert veel aandacht en goodwill op.

Enquête

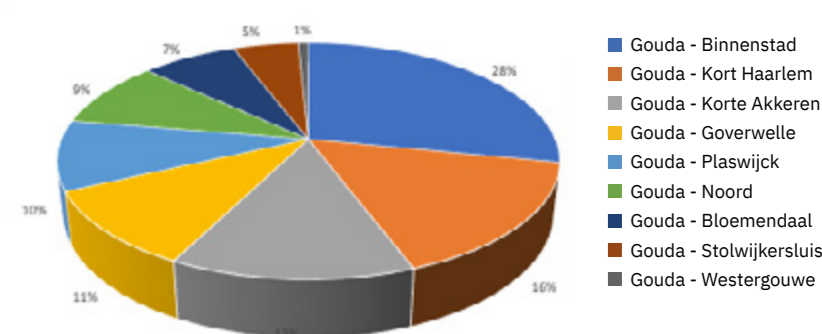
Ruim 1200 Gouvenaars (en mensen van buiten Gouda) vulden de enquête in. Er kwamen veel mooie en positieve reacties op de enquête, net als veel bruikbare en prachtige tips en adviezen.

Veelgenoemd punt van verbetering betreft de bereikbaarheid van het terrein. Zo wordt een brug over de Hollandsche IJssel een aantal keren als oplossing genoemd. De enquête brengt ook mooie ideeën om een grotere diversiteit op het terrein te realiseren, zoals activiteiten voor ouderen, ouders met kinderen, jongeren en inburgeraars.

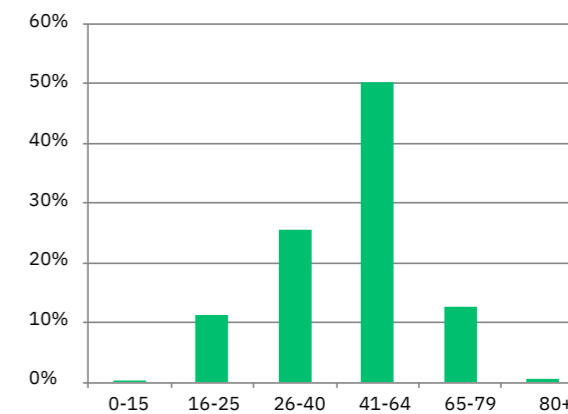
Uit de enquête komen onder andere de volgende wensen naar voren: meer theater, film en kleinschalige festivals, verder gaan met de vergroening en meer kleinschalige bedrijvigheid. Maar ook aandachtspunten als bijvoorbeeld duurzaamheid, goede voeding, educatie en ruimte voor spelen en varen. Ook de wens voor goede en meer horeca wordt een aantal keren genoemd. Veel mensen zien graag meer ‘leven en bedrijvigheid’ op het terrein. Een wens die GOUDasfalt zelf ook heeft en waar hard aan wordt gewerkt.

“Ik vind het knap wat bestuur, vrijwilligers en ondernemers daar opbouwen”

RESULTATEN VAN DE ENQUÊTE > Demografische gegevens

> Waar woon je in Gouda?

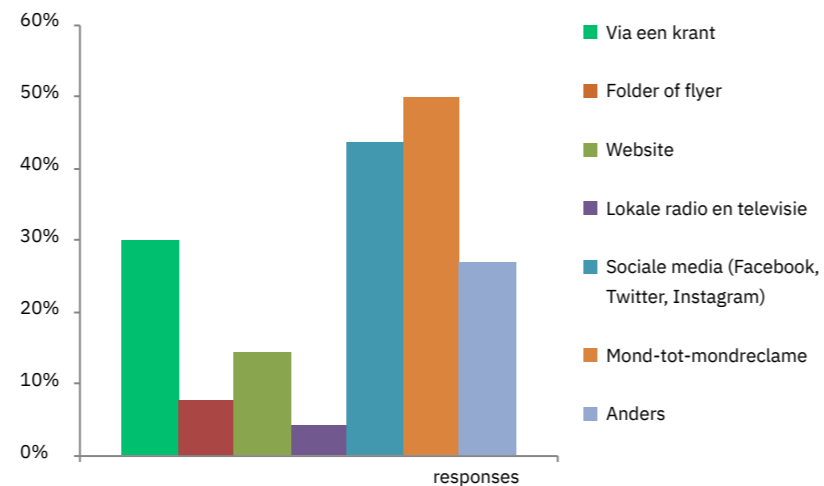
> Wat is je leeftijd?

Aandachtspunten

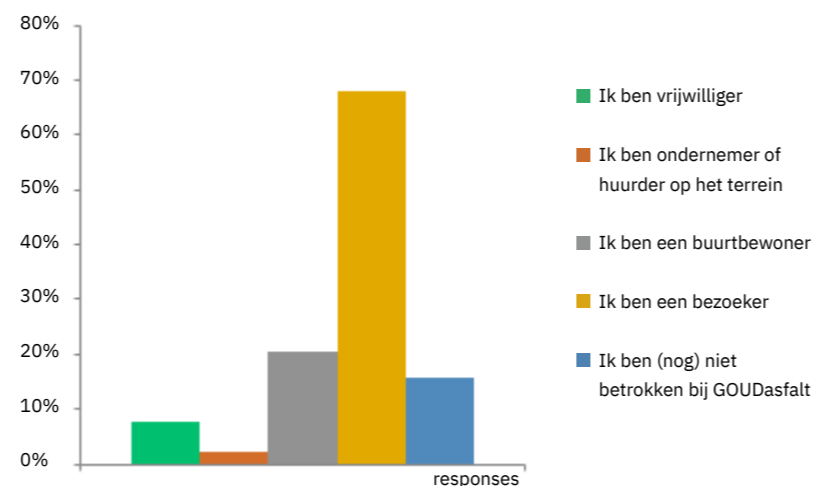
Uiteraard kwamen er ook kritische punten aan de orde, zoals de overlast die sommige burens ondervinden van festivals en evenementen, waaronder parkeeroverlast en geluidshinder. De balans tussen plezier op het terrein en overlast voor de burens blijft voor GOUDasfalt een punt van aandacht. Het betrekken van de burens bij activiteiten op en ontwikkeling van het terrein staat voor de nabije toekomst hoog in het vaandel. Er zijn overigens ook buurtgenoten die aangeven dat GOUDasfalt ‘het goed doet’.

Een aantal mensen laat ook weten dat ze nog onvoldoende op de hoogte is van wat GOUDasfalt te bieden heeft. Vooral informatie over wat en wanneer er iets te doen is wordt door hen gemist. Een duidelijk signaal om daar verbetering in aan te brengen. Ook komt een aantal mensen via de enquête met prachtige initiatieven en biedt aan om hierover samen in gesprek te gaan.

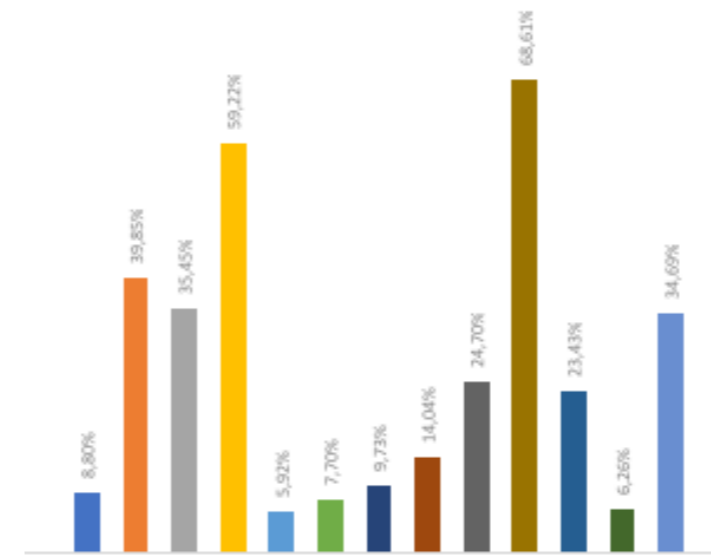
Kortom, de enquête heeft heel wat losgemaakt bij Gouvenaars en dat is precies de bedoeling geweest. Het heeft GOUDasfalt ook veel bruikbare informatie, adviezen en tips opgeleverd. Door met de Piaggio de stad in te gaan, te flyeren, met sandwichborden en via lokale media de enquête aan te kondigen, maar vooral ook het gesprek met de inwoners actief aan te gaan, heeft het participatieproces een goede stimulans gekregen.

RESULTATEN VAN DE ENQUÊTE > Hoe ken je GOUDasfalt?

RESULTATEN VAN DE ENQUÊTE > Hoe ben je betrokken bij GOUDasfalt?

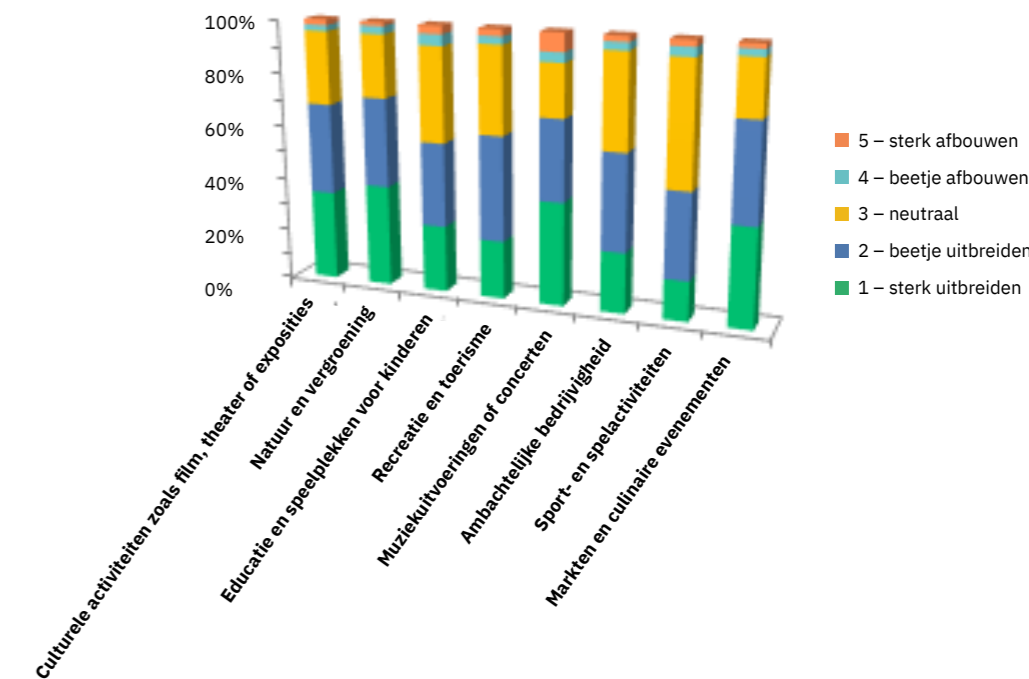

RESULTATEN VAN DE ENQUÊTE > Wat heb je gedaan of bezocht op GOUDasfalt?

- Openluchttheater (bijv. The man who saved the world, Theater na de Dam)
- Markt (bijv. Slow Food Markt, rommelmarkt, SoulMarket)
- Stadsstrand aan de Hollandsche IJssel
- Horecagelegenheid Rederij de Vrijheid
- Moestuin De Warmoezerij
- Afhaalpunt Rechtstreeks GOUDasfalt
- Sport- en/of ontspanningsactiviteiten (bijv. Yoga, lasergamen, Gymboxx, GOUDasfaltloop)
- Beleef GOUDasfalt (bedrijven op terrein open)
- Dancefestival (bijv. Riverdale, The House Fabrique, Select Festival)
- Food(truck)festival (bijv. Gouda Culinair, Rrrollend Gouda)
- Andere bedrijven op het terrein (bijv. wiewanZoetHout, Depot24, Jan Mostert, stadsbrouwerij De Goudsche Leeuw)
- Scouting Jan van Hoof
- Pontje GEIN

RESULTATEN VAN DE ENQUÊTE > Activiteiten uitbreiden of afbouwen?

GOUDasfalt is voor alle Gouwenars

Herman Ruiter, voorzitter van de Stichting GOUDasfalt

Samen met anderen wil Herman Ruiter Gouda graag een beetje mooier maken. “Gouda is een leuke stad, maar kan wel wat meer pit gebruiken. GOUDasfalt biedt hiervoor kansen. Het is een plek waar mensen elkaar ontmoeten en inspireren. Dat maakt de stad bruisend”.

Vanaf het begin van GOUDasfalt was duidelijk dat er een nieuw bestemmingsplan moest komen, omdat

het bestaande niet voldeed. “Voor de continuïteit moet je als stichting kaders hebben om besluiten te kunnen nemen over de ontwikkelingen, ook in zakelijk opzicht”. De komst van de nieuwe Omgevingswet in 2021 maakte het traject wel wat spannender. “Next level is een opmaat naar het omgevingsplan. Uitgangspunt hierbij is bijvoorbeeld: regel als initiatiefnemer zelf de participatie met alle betrokkenen. Maar er is geen afvinklijstje van wie je dan moet vragen en welke vragen je stelt. We zijn, samen met de gemeente, het traject open in gegaan”.

Waardevol

Dat leverde volgens Herman een mooi leerproces op. “Steeds meer partijen deden mee en keken, vanuit hun eigen rol, oplossingsgericht naar wat er op GOUDasfalt allemaal gebeurt”. De gesprekken maakten helder op welke punten behoefte aan meer duidelijkheid was en leverden ook waardevolle ideeën op. “Het overleg met raadsleden en instanties als politie, ODMH en GDD, werkte verhelderend en zorgde voor nieuwe inzichten”. Ook de rol van od205

was belangrijk. “Als ‘buitenstaander’ keken zij met een verfrissende blik naar GOUDasfalt en wisten mogelijkheden mooi te vertalen in een model, de Rode Hond. Daarmee konden wij de plannen uitdragen naar anderen”.

Evenementen

“Als we luisteren naar wat mensen in Gouda willen, dan betekent dat af en toe ook een evenement voor jongeren. Als dat, passend binnen de kaders van de gemeentelijke vergunning, wat overlast tot gevolg heeft, dan vraagt dat om wat tolerantie”. Maar GOUDasfalt is zoveel meer dan alleen een plek voor grote evenementen, benadrukt Herman. “Dat is verwoord in ons bidbook 2.0 (zie website) en komt ook terug in het omgevingsplan. Denk aan sport, recreatie, educatie, ontmoeting, natuur en groen. Met GOUDasfalt willen we de stad graag een cadeau geven. En niet iedereen wil misschien hetzelfde cadeau, maar uit de gesprekken met stakeholders en met de mensen op straat is wel gebleken dat mensen echt waarderen wat er op GOUDasfalt allemaal gebeurt en dat zich dat ook verder moet ontwikkelen”.

Waardecreatie

Met Next level heeft GOUDasfalt samen met de gemeente Gouda laten zien hoe burgerparticipatie vorm kan krijgen. “We mogen best trots zijn op wat we hebben bereikt. We zijn een goed team van vrijwilligers, maar ook heel professioneel. We hebben kennis in huis en een goed relatiernetwerk. Wat we hebben geleerd in dit burgerparticipatie-traject, delen we graag met andere initiatieven om elkaar verder te helpen”.

Met het door de gemeenteraad goedgekeurde Ambitiedocument GOUDasfalt van het College van Gouda, gaan gemeente en stichting samen op weg naar het omgevingsplan. “Ik vind belangrijk dat we samen met de gemeente, de vrijwilligers en andere belangstellenden blijven nadenken over waardecreatie voor de stad. Dat er altijd ruimte is voor nieuwe ideeën. We moeten in ontwikkeling blijven, als iemand denk dat GOUDasfalt ‘af’ is, hebben we het niet goed gedaan! Maar boven aan mijn wensenlijst staat: dat GOUDasfalt een prachtige ontmoetingsplek is en blijft voor alle Gouwenars!”

Voorbeeldfunctie voor andere gemeenten

Judit Gaasbeek Janzen,
stedenbouwkundige bij od205

Judit Gaasbeek Janzen is stedenbouwkundige bij od205, het ontwerpbureau dat GOUDasfalt heeft ondersteund in het traject om de kaders en uitgangspunten voor een nieuw omgevingsplan te formuleren. “Een nieuw omgevingsplan, dat is complexe materie, voor zowel een gemeente als voor haar burgers. Daarom heeft GOUDasfalt ons gevraagd als verbinder, verbeelders en inspirator”.

Minder regels, meer vrijheid

od205 brengt het theoretisch kader voor het Omgevingsplan in kaart. Ook wordt uitgebreid met ondernemers en vrijwilligers gesproken. “De eerste reactie was: hoezo een bestemmingsplan, die is er toch al? Dan moesten we eerst uitleggen dat het bestaande bestemmingsplan nog voor de Koudasfalt-centrale is. Vervolgens kwam de opmerking ‘maar wij willen juist flexibiliteit en niet alles vastzetten met regeltjes’. Dat is ook lastig voor een terrein en initiatief als GOUDasfalt. Het is continu in beweging”.

Om tafel

Met bijeenkomsten onder de naam ‘Krachtenveldanalyse’ en ‘Omgevingstafel’ ging GOUDasfalt het gesprek aan met omwonenden, ondernemers, raadsleden, gemeentelijke diensten en andere overheidspartners. “Dat vooraf meedenken, werd door alle partijen erg gewaardeerd. Het gebeurt niet vaak dat mensen in zo’n vroeg stadium om hun mening of expertise wordt gevraagd”.

Rode Hond

In de gesprekken kwam steeds een achttal functies voor het terrein naar voren, variërend van recreatie tot evenementen. “Een mix van uiteenlopende functies, die od205 inzichtelijk heeft gemaakt in een maquette van het terrein. Daarin hebben we met een rode draad een ‘beleefroute’ aangegeven. Die route, inmiddels ook wel bekend als ‘De Rode Hond’, was een handig hulpmiddel bij de discussies met vrijwilligers en ondernemers. Zo werd langzaam zichtbaar waar GOUDasfalt naar toe wil”.

Meerwaarde gemeente

“Met de participatietrajecten, liep GOUDasfalt in eerste instantie voorop in de planvorming voor het terrein. Dat moest ook wel, want de ontheffing van het bestaande bestemmingsplan verloopt in 2022. Met het Next level-traject gaf GOUDasfalt aan de gemeente het signaal: wij zijn serieus over een nieuw omgevingsplan, wij willen die stap zetten en wij willen erbij betrokken zijn”. De gemeente Gouda werkte vanaf

het begin mee en was aanwezig bij alle bijeenkomsten die werden georganiseerd. Gaandeweg het traject ging de gemeente steeds harder lopen. “De gemeente kreeg een beetje haast, misschien met het oog op de invoering van de nieuwe Omgevingswet in januari 2021. Gouda zag de meerwaarde van een leertraject binnen de eigen grenzen. De gemeente heeft GOUDasfalt echt omarmd als pilot voor de relatie tussen burgerinitiatief en gemeente om samen te komen tot een nieuw omgevingsplan. Op deze schaal zie je dat nog niet veel in Nederland. Het Next level traject van GOUDasfalt heeft daarmee een voorbeeldfunctie voor andere gemeenten”.

Interview

“Gouda heeft GOUDasfalt de ruimte gegeven en GOUDasfalt heeft deze gepakt”

Saskia Bisschops, promovenda (AIO) aan de Open Universiteit.

Saskia heeft GOUDasfalt vanaf de start intensief gevolgd. Ze spreekt waardering uit voor de gemeente Gouda, die zich met de plannen van GOUDasfalt op, voor een gemeente, redelijk glad ijs heeft begeven. Een nieuwe vorm van samenwerken vooruitlopend op de nieuwe Omgevingswet.

Vanuit haar onderzoek, ‘De impact van burgerinitiatieven op gebiedsontwikkeling in Nederland’, heeft Saskia goed zicht op burgerinitiatieven in Nederland. “GOUDasfalt is uniek te noemen, vooral door de schaalgrootte van het terrein en het feit dat het gaat om een permanente invulling van een terrein. Dat is heel wat anders dan bijvoorbeeld enkel het beheren van het groen in een straat”.

Constructief

Saskia noemt het opvallend dat de potentie van het Koudasfalt-terrein zowel door GOUDasfalt als ook door de gemeente werd gezien. “Het is mooi dat GOUDasfalt en de gemeente elkaar hierin hebben gevonden. Al is men het zeker niet altijd eens en zijn er flinke discussies geweest, beide partijen zijn toch steeds op zoek naar een constructieve samenwerking om het gezamenlijke doel te bereiken: een aantrekkelijke stadsoever voor alle Gouwenaars”.

Uitdaging

Dat gezamenlijke doel is van groot belang bij het gezamenlijk optrekken voor een nieuw omgevingsplan. “Je ziet

dat beide partijen bereid zijn van elkaar te leren over de nieuwe materie van de Omgevingswet. Dat is best bijzonder. De grote uitdaging is om te komen tot een invulling van het terrein die op voldoende draagvlak in Gouda is gestoeld”.

Continu leerproces

Saskia constateert dat GOUDasfalt beschikt over een grote diversiteit aan kennis en vanaf het begin veel enthousiaste vrijwilligers aan zich weet te binden. “Het is voor hen een hele worsteling geweest om te ervaren dat hoeveel energie je ook steekt in participatie, het altijd mogelijk is dat er klachten zijn of dat mensen je project niet zien zitten. Een zorgvuldige afweging tussen belangen van initiatiefnemers, overheden, inwoners van Gouda en specifiek ook omwonenden, blijft een continu leerproces. Maar GOUDasfalt mag trots zijn op wat er is bereikt”.

Interview

“Ik ben er zelf ook met enige regelmaat te vinden!”

Thierry van Vugt, wethouder van recreatie, binnenstad en cultuur

Als wethouder is Thierry sinds begin 2018 betrokken bij GOUDasfalt. Op dit moment werkt hij samen met collega-wethouder Rogier Tetteroo aan de pilot voor het omgevingsplan. Maar ook al eerder, bij de oprichting van het terrein was hij een ‘warm voorvechter’ van het initiatief, vertelt hij. Toen als fractievoorzitter van D66, in de gemeenteraad.

“Ik vind GOUDasfalt een mooi initiatief, een burgerinitiatief nieuwe stijl”, zegt Thierry. “We proberen zo breed mogelijk kaders te stellen, waarbinnen het burgerinitiatief dan invulling kan

geven. Ik zie de gemeente graag in zo ’n faciliterende rol”. Maar er moet ook oog zijn voor bijvoorbeeld de omwonenden, wanneer zij de grenzen te breed vinden, zegt hij er nadrukkelijk bij.

Spannende sprong

‘Best een spannende sprong’, vond Thierry de start van GOUDasfalt voor de gemeente. ‘Wat verwacht je van een burgerinitiatief?’ vraagt hij retorisch. Om vervolgens vast te stellen dat er enorm veel mooie dingen uit voort zijn gekomen, met meerwaarde voor de stad. Enthousiast noemt hij het ‘plantenkracht met allerlei kennisinstaties als Wageningen Universiteit en Geofoxx”. Dat doen de vrijwilligers maar even mooi!

Evenementen

“Ik vind ook de evenementen een belangrijk stukje meerwaarde geven. Hier zie ik veel gezinnen, maar ook jongeren. Het is ook spannend, bijvoorbeeld vanwege geluidsnormen of verkeersveiligheid”. Thierry noemt als voorbeeld het foodfestival Rrollend en een housefestival als Riverdale. Meerwaarde geldt ook voor kleinschalige

bedrijvigheid: “regioproducten en vakmanschap die hier opbloeit en elders niet tot zijn recht komen”.

Meerwaarde

Die maatschappelijke meerwaarde is altijd een belangrijk punt geweest voor de gemeente Gouda. In combinatie met een zakelijke financiële benadering, soms best een uitdagende combinatie. Die meerwaarde bewijst het terrein wel, vindt Thierry: met de mooie initiatieven, het bewijs dat GOUDasfalt leeft in de stad (meer dan 1200 ingevulde enquêtes) en met draagvlak in de raad voor het Ambitiedocument GOUDasfalt. Tevreden stelt de wethouder vast dat de gemeente steeds harder is gaan lopen om met de Omgevingswet aan de slag te gaan. “Je komt in een soort raar vacuüm”, vertelt hij blij verrast. Al is die haast soms ook moeilijk: “Zolang de Omgevingswet niet van kracht is, blijf je toetsen aan de hand van oude wetgeving. Dat is het spannende van de wet”. Wat is de uitdaging voor GOUDasfalt? Thierry: “Hoe houd je wisselwerking en verbinding tussen de verschillende functies, huurders, vrijwilligers, maar ook met de stad?”.

Interview

“We maken een integrale afweging”

Caroline Jansen, gemeente Gouda

Caroline Jansen is bij Next level betrokken als senior-adviseur ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Gouda.

Sinds maart 2018 werkt Caroline Jansen aan de voorbereidingen voor het ‘verbrede bestemmingsplan GOUDasfalt’. Als ambtenaar zit zij daarom dicht bij het vuur van het burgerinitiatief. Hoewel Caroline van oorsprong geen Gouwenaar is, is zij in korte tijd erg enthousiast geworden over het terrein. “GOUDasfalt is voor andere gemeenten een voorbeeld”, zegt ze. Voor de gemeente Gouda neemt ze het verhaal trots mee door het hele land. Vaak staan mensen paf om de rol van de gemeente, vertelt zij, en het feit dat zij een vervuild terrein heeft durven aankopen voor dit initiatief.

PR fietscafé

Caroline is een fervent fietser en met haar fietsclub uit Alphen a/d Rijn komt ze graag in de Krimpenerwaard en het Groene Hart. “Het lijkt me leuk als er een fietscafé komt, daar zou ik dan graag PR voor doen in Alphen”, zegt ze lachend. Wat ze verder willen toevoegen aan het terrein? Een camping lijkt haar leuk voor de Krimpenerwaard. “Ook zou ik het leuk vinden als je hier kunt komen met de kano, dat er een verbinding met

het centrum komt via het water. En met de fiets met de Krimpenerwaard en het Groene Hart”.

Algemeen belang

Vanuit de gemeente Gouda neemt het algemeen belang voor de stad een belangrijke plek in voor de ambtenaar: “We maken een integrale afweging van alles wat we mogelijk willen maken op GOUDasfalt. Hier letten we als gemeente speciaal op in het proces voor de definitieve vergunning”. Wrijving met omwonenden over geluidshinder moet je volgens Caroline ‘zeer serieus nemen’. “Wij gaan geluidsonderzoek doen. Het is misschien goed het aantal evenementen wat te verminderen”. Het is toch een beetje geven en nemen.

Interview

“Je moet durven dromen”

Christiaan Quik (ChristenUnie)

Christiaan Quik is bezig aan zijn tweede termijn in de Goudse gemeenteraad. Het raadslid is in die rol ‘nauw betrokken geweest bij de opstart van GOUDasfalt’. Maar dat is niet het enige. Hij komt er ook graag, bijvoorbeeld als het Rrollend foodtruckfestival Gouda weer aandoet, om met zijn kinderen het pontje te pakken naar het stadsstrand of om eten te kopen bij Rechtstreex.

GOUDasfalt heeft zich op een leuke manier ontwikkeld, vindt Christiaan: “De mix die is ontstaan vind ik passend bij de plek en is zoals ik hem mij destijds had voorgesteld. Het is een plek geworden waar veel reuring is, met evenementen en verenigingen die de stad verrijken”.

Fietsbrug

Wat er in de toekomst moet komen? De fietsbrug! Het raadslid ziet deze brug tussen de Veerstal en GOUDasfalt als een grote kans voor Gouda. Christiaan schetst een beeld van de zo gewenste autoluwe Veerstal, vanwaar recreanten uit het centrum via GOUDasfalt zo de Krimpenerwaard in wandelen en fietsen. “Je moet durven dromen”, vindt hij.

Overnachtingen

Het wordt een uitdaging om de verschillende functies in de toekomst goed samen te laten blijven gaan, denkt Christiaan. Minder geschikt lijkt GOUDasfalt hem in dat licht voor wonen. Overnachtingen aanbieden is een ander verhaal, vindt hij. Christiaan Quik blijft graag betrokken bij het terrein, vanuit zijn rol als raadslid.

“Stimuleer bezoekers die naar GOUDasfalt willen komen, zoveel mogelijk te voet, met de fiets, de GEIN of het openbaar vervoer te komen”

Trees van der Gun, Wijkchef Rechtstreeks GOUDasfalt

“Ik vind het belangrijk dat je op GOUDasfalt de ruimte krijgt en je ook vrij voelt om te ondernemen, te bewegen”

Jelle Rietveld, Ondernemer

“Ik snap dat geluid overlast kan geven, maar hou in je achterhoofd dat de asfaltfabriek ook niet stil was”

Jan Mostert, Kunstenaar die in ruil voor een werkplek arbeid levert

“Next level is een prachtige stap! Je bereikt het meest als je transparant bent en open staat voor elkaar”

Maria Scheffers, Vrijwilliger

“Goed dat GOUDasfalt en gemeente Gouda het gesprek met de ondernemers zijn aangegaan. Ik heb daardoor nog meer respect voor de vrijwilligers die het allemaal maar doen en organiseren”

George, Ondernemer

“Betrek de burens bij het vaststellen van de kaders en spelregels voor de verdere ontwikkeling van GOUDasfalt”

Harry van den Brink, Buurman

“Probeer de diversiteit van vrijwilligers en bezoekers op GOUDasfalt te verbreden”

Monica Maassen, Vrijwilliger

Tot slot

26

GOUDASFALT | VAN OMGEVINGSVISIE NAAR OMGEVINGSPLAN

Dit verslag is het resultaat van twee jaar met veel plezier hard werken. Twee jaar waarin we veel nieuwe mensen hebben ontmoet en nieuwe ideeën langs hebben zien komen. Jaren van intensief samenwerken met de gemeente Gouda, vooral in de persoon van Caroline Jansen en met de deskundige en plezierige begeleiding van Judit Gaasbeek Janzen van od205. En intensieve samenwerking tussen bestuur, vrijwilligers, ondernemers, bureaus en overbureaus van GOUDasfalt.

GOUDasfalt begon aan een reis en maakte een ‘dienstregeling’. En wat bij de NS heel normaal is, gebeurde ook met deze dienstregeling. Wat gepland was, bleek soms niet haalbaar: vertragingen, omleidingen, een ‘gebroken leiding’, we maakten het allemaal mee. Het had tot gevolg dat er leuke, onverwachte oplossingen bedacht moesten worden, het bleek maar weer eens dat ‘tegenslag’ veel creativiteit losmaakt bij mensen. We maakten omwegen, namen drempels, maakten plek in onze hoofden voor nieuwe ideeën en gingen door. Zonder ons uiteindelijke doel uit het oog te verliezen, het eindstation in de vorm van een aanzet tot een nieuw omgevingsplan.

Bij het schrijven van dit eindverslag zagen we dat het nog even wennen is, de nieuwe Omgevingswet. Verschillende namen voor het traject waar we in zaten kwamen langs. Ook de gemeenteraad van Gouda, enthousiast over het traject, dacht na over de juiste ternaamstelling. Omgevingsplan? Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte? Whats-in-a-

name, we wisten waar we naar toe wilden. Het doordacht en zorgvuldig vastleggen wat GOUDasfalt wil voor de verdere ontwikkeling van het terrein. En wat mooi dat het door Antea in samenwerking met de gemeente opgestelde Ambitiedocument GOUDasfalt in december 2019 werd goedgekeurd door het college van B&W, in januari 2020 goed werd ontvangen in het voorbereidende raadsoverleg en eind januari 2020 werd goedgekeurd door de Goudse gemeenteraad. Met 23 stemmen voor en 10 tegen.

We gaan nu, in goede samenwerking met de gemeente Gouda, de laatste stappen zetten op weg naar een nieuw bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor GOUDasfalt.

De reis was een succes, we hebben het doel voor dit traject bereikt!

Colofon

Next level Team GOUDasfalt

Aad Koene

Andre de Lange

Arnout Menkveld

Čiska Jansz

Dianta Wilmsen

Erik van Zanten

Erika Hoefman

Eva Kosto

Guus Schmidt

Hans du Pré

Hans van der Veen

Hans Wijnsema

Herman Ruiter

Jurjen van den Broeck

Lies Tredgett

Maaïke van der Horst

Maartje Vingerling

Marjolein van 't Hoff

Maud Roukens

Patrick Middelkoop

Peter Riphagen

Peter Verkleij

Peterpaul Kloosterman

Robin Mulder

Rolf van Gils

Ursula Koene

Werner Trooster

Willem Schouten

Wilma Gottschalk

Wouter Bouwman

Wouter Enderink

Wouter Knol

en vele anderen!

Ontwerp en typografie:

Peterpaul Kloosterman, 2PK.NL

Stichting GOUDasfalt

Gouderaksedijk 32

2808 NG Gouda

M 06 – 40185273

E info@goudasfalt.nl

W goudasfalt.nl

T twitter.com/goudasfalt

F facebook.com/GOUDasfalt

Dit proces is tot stand gekomen in samenwerking met Gemeente Gouda:

Caroline Jansen, Sander Haak en Jolanda Hus

od205:

Judit Gaasbeek Janzen en Ralf Hottenträger

Foto's:

Eva Kosto, Peter Riphagen, Willem Schouten,

Wilma Gottschalk

stimuleringsfonds
creatieve industrie

Stadslab GOUDA
Gouda

Deze uitgave is mede tot stand gekomen door
stimuleringsfonds creatieve industrie